

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širskosti ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent. — Oglasi restavracijskih, poslanice in vabila po L 1.—, oglasi desernih savodov mm po L 2.—, Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L 2.— Oglasi naročilna in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20. L. nad. — Telefon uredništva in uprave 11-37.

All se res bližajo spremembe v političnem življenju Italije?

Neki inozemski list je poročal že dni o sporu, ki da je nastal med ministrom za notranje stvari Federzonijem in generalnim tajnikom fašistske stranke, Farinaccijem. Ta latentna kriza je prišla — glasno bega poročila — do izraza v poročilu ministra Federzonija v ripskem senatu, ko je označil Farinaccija kot «neodgovorno osebo». Bilo je to — kakor so naši čitatelji gotovo spominjajo — ko je minister Federzonij v senatu branil notranjo politiko sedanje vlade pred napadi senatorjev Lusignolija in Albertinija, češ da se morajo upoštevati resnična dejanja vlade, ne pa se sklicevati na izjave «neodgovornih oseb». Ta pušica je bila, po splošni sodbi, naperjena proti generalnemu tajniku fašistske stranke.

Dotični inozemski list pa vidi vzrok temu sporu v tekmovalstvu med fašistskimi voditelji, kdo naj bo, če bi Mussolini padel, njegov naslednik. Nespravilni fašisti sumijo, da bi hotel Federzonij postati naslednik Mussolinijev ter da bi potem obratunal s skrajneži. Na napad Federzonija je odgovoril Farinacci z ostro kampanjo v časopisih. Boj med skrajneži pod vodstvom Farinaccija in reakcionarnimi fašisti se more — po mnenju omenjenega poročila — končati le s popolnim uničenjem ene ali druge smeri. V fašistskih krogih da hočejo biti že sedaj pripravljene za slučaj, da bi bil Mussolini pristopen, da začne izročiti vladno roko. Zato da hoče Farinacci biti že sedaj na jasnem, kdo naj bo naslednik. Izrečno pa izključuje Federzonija.

Kolikor moremo mi presojati položaj, sodimo, da stvari nikakor niso dozele tako daleč, da bi se moglo misliti na bližnji odstop Mussolinija. Ravno njegov obisk pri D'Annunziju in pa pojavi, ki so spremljali ta dogodek, pričajo, da ima Mussolini še velike načrte za akcijo, ki naj bi utrdila njegovo pozicijo. V skladu z našimi večravnimi izjavami o namenu njegovega obiska pri D'Annunziju, so rimska poročila, da Mussolini stremi po notranjem pomirjenju. V nekem svojem razgovoru z nekim politikom senata da je govoril Mussolini o možnosti kakor odločitve glede smernic njegove notranje politike. Ob besedi «odločitve» si moremo misliti tudi — spremembo. Če bi mu — tako da je izjavil Mussolini — konstitucionalne stranke nudile pomoč, bi bil pripravjen za likvidacijo fašistskih skrajnežev. V to pa da mu je potrebno varno krčje hrbta. Do sklepa miru med fašisti in njihovimi nasprotniki naj bi prišlo — govorimo vedno z onim poročilom — na dan proslave petindvajsetletnega vladarskega jubileja kralja Viktorja Emanuela. Zaupniki Mussolinija da so to mirovno ponudbo priobčili poslancem opozicije v zbornici z utemeljevanjem: to je zadnji poizkus Mussolinija, da se dežel povrne normalno življenje; če dobi podporo, je uspeh gotov; v nasprotnem slučaju se počaj poostri do skrajnosti. Tudi konstitucionalna opozicija da bi morala pomisliti, s kako težko odgovornostjo se obremenjuje danes. Dalje trdijo omenjene vesti, da namerava Mussolini po kraljevem jubileju postaviti svoj kabinet na novo podlago.

Podajamo te vesti le po dolžnosti kronistov, ker ne moremo presojati, v koliko da so v soglasju z resničnimi nameni ministrskega predsednika. Kakor smo rekli glede vesti o bližnjem odstopu Mussolinija, pravimo tudi z ozirom na tu gori navedene pretvezne načrte g. Mussolinija za dosego sporazuma s konstitucionalno opozicijo. Vprašanje je namreč, ali je akcija njegova dozorela že toliko, da bi mogli že v bližnjem času pričakovati tako spremembo v političnem položaju. Posebno še, ko tudi tega ne vemo, kakšno je razpoloženje v opoziciji napram takim ponudbam g. Mussolinija, — če namreč res obstojijo. Seveda niso izključena tudi razna presenečenja. Ni izključeno, da je prišel tudi do spoznanja, kakšna odgovornost obremenjuje tudi njega napram državi in napram želji krone, jasno izražene v odgovoru na vdanostno brzojavko Mussolinija in D'Annunzija: želji, da se pomirijo duhovi, da se ugodijo srca naroda, «kakor to zahteva domovina od svojih sinov!». Če se upoštevamo možnost kakor akcije — ki pa se od tega znanju široke javnosti — od strani drugih vplivnih činiteljev v skladu s kraljevo željo za pomirjenje: potem ne moremo kar odklanjati misli, da se res nekaj važnega pripravlja za rešitev iz sedanjega mučnega položaja v političnem življenju Italije. Kakor pravi tisti znani pregovor: kjer je mnogo dima, navadno tudi kaj gori! Saj bi bilo res pravo čudo, če ne bi tudi v Italiji slednjic prodrlo spoznanje, da se države in narodi ne morejo uspešno razvijati ob samem sostraštvu, ki izključuje od sodelovanja za dobro države življe, kateri so zvesti brez ostra na njihove posebne politične koncepcije in programe.

Primo De Rivera odpotval v Maroko. BARCELONA, 30. Generala Primo De Rivera in Martinez Quilo sta se ukrcala na lano ponoči na krov križarke Hantez Muzes. Predsednik direktorija se bo za kratek čas ustavil v Valenciji, nakar bo nadaljeval svoje potovanje v Maroko, kjer bo ostal vse melec junij.

Seja poslanske zbornice

Hrupna seja. Apanaža prestolonaslednika. RIM, 30. Zbornica je danes odobrila zakonski načrt, ki dovoljuje prestolonasledniku Umbertoju apanažo 2 milijonov letno (ako se oženi 3 milijone). Pri tem je poslanec Alfieri povisoval zasluge s vojne čimastije; tedaj so poslanci in ministri vstali in pričeli vzdikati «Živel kralj!», «Živel prestolonaslednik!» To slavoposno razpoloženje je pokrvali komunisti Borin, ki je izjavil, da komunisti ne bodo glasovali za načrt, ker je revščina delavskih mas prevelika. Ta izjava je izvala velik hrup, poslanci so pričeli zopet vzdikati «Živjo prestolonaslednik!». Notranji minister Federzonij je prosil poslance, naj gredo mimo izjave komunistov Borina. Seja je končala ob 17.55. Prihodnja seja v torek ob 16. uri.

Kralj v Macerati. MACERATA, 30. Prišli prihoda kralja je vse mesto v zastavah. Kralja spremlja minister Giurati. Na prefekturi so pozdravili kralja zastopniki vojskih in cerkvenih oblastev. Po sprejemu je kralj položil prvi kamen za zgradbo vodovoda.

Priloge za proslavo 25-letnice vladanja kralja. RIM, 30. Danes ob 16. uri se je sestal odbor večine ter je razpravljal o parlamentarnem delu tekem prihodnje tedna in o udeležbi zbornice pri proslavi 25-letnice vladanja kralja Viktorja Emanuela.

Protiv samovoljnemu odpuščenju državnih uradnikov. RIM, 30. Vse kaže, da bo zakonski načrt glede odpuščenja državnih uradnikov naletel na hud odpor v vseh javnosti. Proti zakonu, ki bi dal vladi moč, da odpusti vsakega uradnika, ki bi na katerikoli način pokazal, da se ne strinja s političnimi smernicami stranke, ki je slučajno na vladi, proti, takemu zakonu so nastopili celo nacionalni konservativci. Te konservativci, ki so prej pripadali k desnemu križu liberalne stranke, vodi bivši minister v fašistski vladi od. Sarracchi. Sarracchi je baje zahteval, naj vlada popravi zakonski načrt, ali pa naj vsaj da zagotovila, da se zakon ne bo zlorabljal.

«Tudi fašistom vedno prijazna «Tribuna» protestira proti določbam novega zakonskega načrta, ker jemlje državnim uradnikom svobodo mišljenja. Sinoči so se zbrali zastopniki opozicije, ki se udeležuje parlamentarnega dela. Med njim so bili on. Giolitti in Salandra; on, Orlando je odsoten. Vsi so odločno obsojali novi zakonski načrt.

V pričakovanju vesti o Amundsen

Slabo vreme na severnem tečaju. MILAN, 30. Listu «Corriere della Sera» brzojavljajo s krova Amundsenove ladje «Farm». «Včerajšnji dan je minul brez nobene vesti o letalcih. Z ozirom na slabo vreme se ne smatra niti za možno, da bi se Amundsen mogel povrniti v teh razmerah. Ker se neugodno vreme z naglico bliža severnemu tečaju, se smatra, da bi se Amundsen — tudi če bi se že vračal s svojega poleta — spustil na tla, prej kakor bi prišel v območje megle, kjer bi letala gotovo zgubila medsebojne stike. In če bi pristali na tleh, bi letalci bili prisiljeni čakati več dni na lepo vreme. Ladja «Hobby» padačuje s svojim raziskovanjem vzdolž črte ledenikov.

Seja narodne skupščine

Proračun za L. 1925 1926. BEOGRAD, 30. (Izv.) Tekom današnje seje narodne skupščine je narodni minister Stojadinović predložil proračun za L. 1925/26. Proračun izkazuje 11,910 milijonov 600.000 dinarjev in je v popolnem ravnotežju. Nato se je nadaljevala razprava o poljedelskih kreditih. Proti je govoril zemljoradnik Miloš Moškovičević, za predlog pa samostojen demokrat Juraj Demitrovič. Prihodnja seja se bo vršila v torek ob 9. uri.

Nov razgovor med Pašićem in Pavlom Radićem

Pavle Radić ni zadovoljen z izidom. — Pred popolnim razdorom med HZ in HSS. BEOGRAD, 30. Veliko pozornost v političnih krogih je zbudil današnji sestanek med ministrskim predsednikom Pašićem in Pavlom Radićem. Sestanek se je vršil od 10.30 do 11. ure predpolne. Zvečer je Pavle Radić odpotoval v Zagreb. Pred odhodom je podal novinarjem nekaj pojasniteljnih o sestanku. Rekel je, da je Pašiću posebno poudaril, da želijo radićevci predvsem, da se verificirajo radićevski mandati, ki so pod anketo. Dalje sta se razgovarjala s Pašićem tudi o sporazumu med radikalni in radićevci. Pavlu Radiću se je na obrazu bralo, da ni bil zadovoljen z izidom sestanka. Sestanku pripisuje opozicija izredno važnost, ker polaga navidezno vse svoje nade na sporazum med radikalni in radićevci. V resnici pa opozicija sama ne pričakuje od sporazuma velikih koristi. Njen namen je le, da razdere narodni blok. V vladnih krogih pa menijo, da napenja opozicija vse sile ravno v trenutku, ko je zgu-

bila orijentacije. Posebno SLS je v veliki stiski in ni napravila nobenega taktičnega koraka v kakšni določeni smeri.

Tudi odnosi med radićevci in Hrvatsto Zajednici postajajo dan na dan hladnejši; zdi se, da pride v najkrajšem času do popolnega razdora. Dr. Lovković, član Zajednice ni več zadovoljen z delovanjem Pavla Radića. Izjavil je javno, da bo Zajednica vztrajala pri federalističnem programu, medtem ko HSS nima več nikakovega programa. V slučaju razdora zrad HZ in HSS, bo mnogo radićevcev pristopilo k Zajednici.

Radićevci so v zadnjem času spravili tudi krono v igro. Javnosti hočejo dokazati, da je kraljeva želja, da pride najkasneje v teku 14 dni do sporazuma. V vladnih krogih dementirajo to vest z ozirom na dejstvo, da je kralj Aleksander svetoval Pavlu Radiću, naj se obrne na Pašića v vprašanju sporazuma. In res, Pavle Radić je takoj po prihodu z dvora prošil Pašića za razgovor.

Dva nova politična amora v Bolgariji.

SOFIJA, 30. Kakor se domneva, sta bila fin. minister v Stamboljskejevega kabinetu Peter Janev in bivši predsednik sobranja Aleksander Potev na transportu iz centralnih zaporov iz Sofije v Čustenil usmrčena. Oba sta bila po prevratu z dne 9. junija 1923, aretirana ter obsojena na 10 let ječe. Podrobnosti o načinu njihove smrti še niso znane.

BEOGRAD, 30. Danes je došel v Beograd bolgarski zemljoradniški poslanec Arnaudov, ki je pobegnil iz Bolgarije pred terorjem vlade Cankova. Arnaudov je zastopal v sobranju ruščusko okrožje.

Sporad med komunisti in vojaštvom na Bolgarskem.

SOFIJA, 30. V vasi Vrabnica so komunisti ustrelili poročnika Čuparino, ki je imel nalog, da jih zadržuje.

O dogodku so znane naslednje podrobnosti: Vojaško oblastvo je prejelo poročilo, da se nahajajo v vasi Vrabnica 3 komunistični propagatorji. V Vrabnico je bil odposlan poročnik Čuparinov z nekaterimi agenti, da izsledijo komuniste. Komunisti so pričeli streljati na Čuparino, ter ga smrtno zadeli.

Bolgarska brzojavna agencija dostavlja, da vlada v ostalem na Bolgarskem popoln red.

Kalfov v Bukarešti.

BUKAREST, 30. Danes je prispejel semkaj bolgarski zunanji minister Kalfov. Obisk je določen za dva dni in velja istim imenom kot v Parizu, Londonu in Pragi.

Razgovori De Martino-Mellon o vojnih dolgovih

Novo svarilo Amerike. WASHINGTON, 30. Splošno prevladuje vtis, da izhaja inkvizicijska italijanskega poslanika De Martino iz resne volje, da se prišlo do sporazuma za konsolidacijo italijanskih dolgov. Res je sicer, da se je do sedaj izvršil le prvi pogovor med italijanskim poslanikom in tajnikom državne zakladnice Mellonom, načelnikom komisije za dolgove, ampak poslanik De Martino je v zvezi s svojo vlado in se pričakuje še nadaljnji pogovori te vrste med obema diplomatoma.

Zaenkrat je to edina novost v vprašanju dolgov, akoravno se — kakor izhaja iz novega svarila, sporočenega potom tiska — misli na sredstva za izvrševanje novega pritiska na države, ki ne kažejo še razpoloženja, da bi kaj storile za poravnanje vojnih dolgov. Značilno je dejstvo, da je novo svarilo zagledalo beli dan, ko je baš zadobilo na tleh prepričanje in iskrenosti koraka Italije.

Na splošno je zdržanje držav-dolžnic sledeče: Vse se bojuje, da bodo tiste, ki pridejo prve, najslabše postrežene in da bodo zadnjim dovoljeni boljši pogoji nego prvim. Kolikor je do sedaj gotovo, je ameriška vlada še vedno proti temu, da bi se sklicala konferenca za skupno razpravljanje o dolgovih.

Vstaja v Albaniji vdušana

Uporniki pregnani na Grško. BEOGRAD, 30. (Izv.) Po vesteh, ki prihajajo iz Albanije, se je predsedniku Ahmedu Zogu posrečilo zadušiti vstajo. Vlade čete so vrgle upornike čez mejo na Grško. V Brindisiju so imeli vsi albanski izseljenci zborovanje, na katerem so sklenili, da se ustanovi nova stranka pod imenom «Baskimi», kar pomeni «edinstvo». Stranki načeljuje Sotik Peçi.

Angleški odgovor na nemške predloge

Za pakt za zaščito. — Sporazum dosežen med Anglijo in Francijo. PARIZ, 30. Diplomatski urednik agencije «Havas» doznava, da je angleški poslanik lord Krave izročil na Quaiju d'Orsay noto svoje vlade glede načrta za francoski odgovor na nemške predloge za pakt za zaščito.

zom in Londonom, potem bo odgovor izroččen v Berlinu.

Briand sprejel španskega poslanika. PARIZ, 30. Davi je bil tukajšnji španski poslanik sprejet pri ministru za zunanje stvari Briandu.

Borba proti Abd-El-Krimu

Bo treba dosti sredstev, mož in mnogo denarja. PARIZ, 30. Polkovnik Freydenberg, polveljnik ene od treh kolon, ki operirajo v Maroku, je sprejel na bojištu Aida Aicha, poročevalca «Matina», kateremu je priznal, da se drži francoske čete izbornu, nakar je dostavil:

«Ne smem zamolčati dejstva, da je naša naloga zelo težava. Pritujoča borba je zelo ostra. Z resnim bojevanjem smo osvobodili razne postojanke na severni fronti; ampak naše izgube se ne morejo niti primerjati z onimi sovražnika, ki je bil dobesedno vržen iz gotovih točk. Rifanci se čudovito organizirani. Izključeno je, da bi ne imeli evropskih častnikov. Imajo poljske utrdbe solidno postavljene, masovne strelske jarkove, podzemna skrivališča in kaverne. Vsak moč nosi s seboj po 200 nabojev in ko mu ti-le poidejo, dobi takoj druge. Nikoli ne zmanjka vstajen municija, ampak njihovo vovanje je zelo živje.»

Tu je polkovnik namignil na slušaj: 8 nepričakovano ujetih Senegalcev, katere so Rifanci žive spekli, ter nadaljeval: «Rifanci streljajo izbornu z raznimi puškami, s katerimi so oboroženi, ter rabijo smodnik brez dima. Pripravili jih bomo, da bodo mirovali, to je gotovo; rabimo pa za to delo dosti sredstev in mož ter mnogo denarja.»

FES, 30. Že nekaj dni se opaža živahno delovanje sovražnika na vzhodnem križu fronte med Kifane in Hasj Uenzga. Rifanci skušajo zavbiti na svojo stran plemena te pokrajine, ampak pri teh prizadevanjih jih resno ovirajo pristaja Francozov, katere podpirajo oddelki rednih čet s svojimi strojnimi puškami. Zdi se, da hočejo Rifanci vzdrževati stalne zveze z oddadniki v visokih gorah, s plemenom Beni Uaren, ki pazno sledi razvoju dogodka.

TANGER, 30. V zapadni coni nasledujočji španski letalci skupine Rifancev, ki hočejo vstopi v španske postojanke. Pri Angerasu sta skupini Cortita in Amarja Uduada utrpeli težke zgube.

Koliko stane Francoze vojna v Maroku. PARIZ, 30. Med poslanci je bil razdeljen zakonski načrt, ki dovoljuje dopolnilni kredit za vojne operacije v Maroku. Ta kredit znaša 31 milijonov in 700.000 frankov.

Deportacija portugalskih obsojencev LISBONA, 30. Danes je bilo deportiranih okoli 30 oseb, ki so se udeležile zadnjih uporov proti državi, v Guinejo.

Strašen čin blaznega.

ZAGREB, 30. Sinoči je izginil iz svojega stanovanja hišnik Andrej Varsič. Žena ga je iskala do danes dopolne in ga našla v nekem skladišču. Varsič je duševno bolan od vojne, ko ga je zasula granata. Žena ga je odvedla domov, kjer je legel v posteljo in zaspal. Ko je žena dopolne prišla s svojega posla v njegovo sobo, je Varsič v svoji blaznosti skočil nanjo, vrgel na tla in jo davil z roko. Ko je bila mrtva, je vzel britev in ji skoro popolnoma odrezal glavo.

Pismo iz Jugoslavije

Ljubljana, dne 29. maja 1925.

Kakor se pravi v beograjskem žargonu, je sedaj po Pašičevem govoru situacija razčiščena. Pašić in s tem radikalna stranka se noče pogajati z radićevci, dokler ti absolutno sigurno ne dokažejo, da so se v resnici preorientirali in da so čisto zanesljivi monarhisti in državotvorci. Tako razlagajo položaj, ki je nastal po Pašičevem govoru oni, ki so na skrajni desnici.

Ampak skrajneži nimajo nikdar popolnoma prav in zato je tudi položaj malo drugačen, kakor ga pa razlagajo skrajneži.

Predvsem je treba poudariti, da absolutnega dokaza za preorientacijo ni mogoče vedno podati. Tako so n. pr. radićevci javno in v listih dejali, da so za monarhijo. Če jih življenje slučajno ne postavi pred posebno preizkušnjo, potem sploh ne morejo podati nobenega novega dokaza in nasprotni jim vedno lahko govore, da je njihova preorientacija samo hinavščina. Zaradi tega mislim, da je veliko bolj pravilno, če se razume Pašičev govor v tem zmislu, da se radikalna stranka ne bo pogajala z radićevci, dokler ne bodo sprejeti vsi oni zakoni, na katere polaga ona važnost.

To se pravi: neoficijalna pogajanja se bodo na vsak način še nadaljevala, toda paralelno se bo vršilo nemoteno zakonodajno delo in se z njim radikalna stranka tako utrdila, da bi mogla v vsakem trenutku apelirati z uspehom na narod. Tako bi šel razvoj političnih dogodkov, če ne bi bilo nobenih neprilik. Toda brez teh ne bo.

Treba je najprej pomisliti, da šteje radikalni klub 143 poslancev. Izključeno je, da bi vsi ti bili vedno in v vsaki stvari ene misli. V tako velikem klubu morajo obstojati razna stremjenja, razne struje, ki sicer niso nevarne za enotnost kluba, ki pa vseno povzročajo možnost za nove kombinacije. Precej jasno se vidi v radikalnem klubu tri skupine, Desnica, ki jo vodijo najvišji prijatelji g. Pašića in ki je recimo velerška, sredna, ki jo vodi Ljuba Jovanović in ki je spravljava ter za sporazum

s Hrvati, in končno nekaka levica, ki bi imela zmisel za ekstraturo. V teh raznih strujah je glavni vzrok, da ni situacija v Beogradu niti en dan stabilna. Tudi po Pašičevem govoru, ki je naravnost presekal vse kombinacije, je ostal položaj razčiščen samo 24 ur. Nato pa so se že začele delati stare kombinacije in polagoma je prišla situacija v stari tir, kakor je dejal posl. dr. Lorković.

Na kratko bi se torej dal označiti položaj sledeče: Zakonodajno delo se vrši in kljub zaokusom opozicije z obstrukcijo bo nabirza zakon o kmetijskih kreditih v kratkem izglasovan. Paralelno pa se vrše pogajanja za ustvaritev sporazuma s Hrvati.

Sporazum je še vedno osrednja točka, okoli katere se stujejo vse politične kombinacije, in ni verjetno, da bi bil sporazum odstavljen s tega favoriziranega mesta.

Pred dnevi je poslal finančni minister dr. Stojadinović predsedniku finančnega odbora pismo, v katerem ga prosi, da opozori finančni odbor, kako je treba uvesti v državno upravo in finance načelo največje štedljivosti, ker bi bilo drugače ogroženo ravnovesje v proračunu in započeta konsolidacija financ. Pismo finančnega ministra je priznanje, da niso državne finance čisto v redu. Stara resnica pa je, da je mogoče državne finance urediti le s sodelovanjem opozicije. Vlada, ki bi ostro nastopala proti opoziciji, ni v stanju izvesti finančne sanacije. V tem dejstvu je največji adut onih, ki hočejo sporazum.

Napačno pa bi bilo misliti, da so naše državne finance res tako obupne, kakor bi se na prvi hip moglo sklepati iz apela finančnega ministra. Le par energičnih korakov bi bilo treba storiti, pa bi bilo takoj dovolj denarja. Predvsem je treba uvesti štedenje v upravi. Da imamo mi 18 ministrstev, je na vsak način luksus, ki ga ni mogoče odobravati. Razna komisije so nadaljen tač nepotreben luksus. Državne dobave bi morale prihraniti državi na stotine milijonov izdatkov, če bi bile tako organizirane, kakor je treba. Državna imanja, uprava monopolov, bi morale nadalje dati težkih milijonov, če bi bila organizacija dobro izvedena.

Tudi davčna obremenitev v velikem delu države še dolgo ni dosegla dopustne mere. Samo skromen imovinski davek bi moral dati v Srbiji sijajne rezultate.

Bližajoče se delo na proračunu bo vsa taka in slična vprašanja razbistrilo, ker pri proračunu se najjasneje pokazuje državna politika. Če se bo tedaj videlo, da ne more delo napredovati brez sodelovanja s Hrvati, potem bo do sporazuma čisto gotovo prišlo. V nasprotnem slučaju pa bodo lahko najbolj lojalne izjave radićevcev preslišane. Ker pa ni še izgleda, da bi se proračunsko delo tako kmalu pričelo in je nasprotno že skoraj gotovo, da do bomo že enkrat dvajsetine, zato bomo še mnogo časa izgubili z raznimi kombinacijami in še tedno dolgo bomo reševali razne politične situacije, mesto da bi bila vsa naša skrb posvečena pozitivnemu delu. Pa vse to je neizbežno, ker konsolidacija se vrši počasi in uspešno le tedaj, če je bila ustvarjena potrebna jasnost v nazorih. Ta pa se polagoma ustvarja.

Zato pa napreduje tem bolj veselo gospodarstvo v južni Srbiji. Še pred par leti pasivna pokrajina postaja z vsakim letom bolj aktivna in bogata. Glavna ovira razvoju so bile razne albanske, bolgarske in domače razbojniške tolpe. Te so po večini že vse likvidirane in varnost je v južni Srbiji od dne do dne večja. V varnosti pa je podlaga mirnega dela in s tem blagostanja. Prometna sredstva so nadalje vedno boljša. Vsi mostovi so popravljani, dograjeni so novi, ceste zgrajene nove in tudi železniško omrežje je povečano.

Macedonija napreduje in ne samo v gospodarskem, temveč tudi v kulturnem oziru. In kar je najbolj razveseljivo, je to, da postaja jugoslovenska misel v Macedoniji vedno močnejša.

To pozitivno delo na jugu države odtehta vse negativne strani sedanjega političnega življenja in zato smemo z zaupanjem gledati v bodočnost, pa čeprav moramo ravno sedaj premagovati težke zunanje-politične intrige. Od kod prihajajo te? — O tem menda ni treba govoriti! R. S.

Italijansko državljanstvo

S kraljevim odlokom od 7. junija 1923, št. 1245 je bil raztegnjen italijanski zakon od 13. junija 1912, št. 555 tudi na Julijsko Krajino.

Omenjeni zakon je raztegnjen s pridržkom glede določb, ki jih vsebujeja senzerska in rapalska pogodba, a najvažnejši člen, ki prihaja v poštev za naše ljudi, je čl. 4.

Italijansko državljanstvo z vsimi političnimi pravicami se podeljuje potom kraljevega odloka na podlagi predhodnega ugodnega mnenja državnega sveta:

- 1) Tuju, ki je služil italijanski državi skozi tri leta, tudi v inozemstvu;
 - 2) Tuju, ki prebiva najmanj pet let v kraljevini;
 - 3) Tuju, ki prebiva tri leta v kraljevini, ki si je stezel precejšnje zasluge za Italijo ali ki se je poročil z italijansko državljanjo;
 - 4) Tuju, ki bi po enoletnem prebivanju v kraljevini lahko postal italijanski državljan potom ugodnosti, ki jih nudi zakon, a se ni poslužil pravomočnega roka in ni napravil tozadnevne izrecne izjave.
- Kakor razvidno, pogoji niso težki; seveda imajo politična oblastva možnost najhujše razlage zakona v tozadavnih svojih ocenah.
- Prošenje se vlagajo pri ministru notranjih poslov s sledečimi prilogami:
- 1) krstni list,
 - 2) družinska pola, in
 - 3) kazenski izvešček države, v katero je interesanec pristopen.
- Tajništvo.

Iz urada Pol. dr. «Edinost» v Trstu

Rud. T., Ivanjgrad: Rekurz je bil že 18. oktobra 1924. odstopljen generalnemu pravdniku, pri katerem smo ugrlali rešitev.

AL. K. — Orehek: V zadevi vašega obrtnega dovoljenja smo intervenirali na prefekturi v Trstu, a semkaj ni še došel Vaš rekurz. Požurite sami v Postojni pa javite nam datum, kdaj je tamošnja oblast odposlala akt v Trst.

društvo nabavilo nov oder, vabi cenjeno občinstvo, da se prireditve v čim večjem številu udeleži.

Iz tržaške pokrajine

— Iz Nabrežine. Zanimanje za današnji koncert, katerega priredi «Javna ljudska knjižnica v Nabrežini in pri katerem nastopi pevski zbor «Zveze učiteljskih društev», je splošno. Po dolgem odmoru bodo nabrežinski ljubitelji petja spet imeli priliko slišati moderno ubrano petje, katerega posebno v naši vasi zelo pogrešamo. Pričakuje se velika udeležba tako od strani domačinov kakor tudi od strani okoličanov. Ker se je bati velikega navala pri blagajni, je odbor J. L. knjižnice sklenil organizirati predprodajo vstopnic in tobačarni Gruden Marije tik kavarne «Aurissina», kjer se tudi vrši koncert.

Vstopnina: I. sedeži L 8.— II. sedeži L 5.— III. sedeži L 4.— Stojišča L 2.50. Začetek ob 16. uri. — Odbor.

Iz Sežane. Na trg v Sežano dne 22. maja je bilo prigranah 769 glav živine in sicer 319 glav volov in krav, 33 telet, 156 konj in 261 prašičev.

Zivina je bila pregledana od dveh gg. živino-zdravnikov in najdena vsa zdrava. Cene goveje živini po L 420—450 (kvintal) stot. Cene teletom po 6—7 L kg. Cene konjem od 1800 do 4000 L glava. Cene 5—6 tedenskim prašičem od 30—60 lir glava. Kupčija je bila precej živahna. Prihodnji tržni dan bo 12. junija t. l.

Iz Postojne. (Posledice nemoralnih razmer v našem mestu) Posledice političnih razmer, ki se vzdržujejo tu pri nas, se opažajo tudi na gospodarskem polju. G. Tribuson, ki je uradni občinskega užitniškega urada in s svojim prijateljem Maftič-jem glavni steber tukajšnjega neuradnega političnega kurza — g. Tribuson torej ve, da je njegov urad inkasiral v mesecu marcu za užitnino na vino 33.000 lir, v mesecu aprilu pa samo 18.000 lir. Takoj je torej jasno, da se je meseca aprila iztočilo v tukajšnjih gostilnah manj vina, nego prejšnji mesec. Ta razlika pa ni nastala vsled abstinence tukajšnje družbe, ampak vsled tega, ker so znani mogočniki s svojimi nastopi izganjali iz gostilen in hotelov dostojne goste.

V hotelu «Jama» je znana gospodujoča družba ves mesec razgrajala, izživala in psovala poštene goste in ni manjkalo niti dejajskih napadov. Hotelir (amerikanski državljani), se je končno odločil iskati pomoči pri ameriški konzulu v Trstu. Posledica pa ni bila ta, da bi bili razgrajali aretirani, ampak orožniška postaja je dala hotelu zastražiti, kakor da bi bil kak brlog zločincev.

Znan je tudi dogodek v hotelu «Paternost». Tu so obedovali jugoslovenski dijači, kateri so obiskali Italijo. Takoj sta se pojavila dva odlična zastopnika gospodujoče družbe ter nadpadla goste zaveznike države. Pozvani orožniki so sicer ščitili Jugoslovence, ali napadalcem se ni skrivil las.

V gostilni «Tiha dolina» je ista družba tako izživala, razgrajala in tulila in to večkrat, da so vsi gostje zapustili lokale. Celo oddaljena gostilna «Pri Štefinu» ima redne obiske. Tako sta prišla gospodarja naše ulice s tovaršini enkrat v lokal, ter zahtevala, da naj ga zapustijo gostje v petih minutah, sicer spustijo vse v zrak. Gostje so bili pri odhodu in med celo potjo nesramno izživani in žaljeni.

Dejansko je bil na cesti napaden kovač Franc Vilhar, dalje mizar Franc Colan, ki mu je ob tej priliki izginil tudi kloboč.

Po ulicah se je slišala večkrat po cele noči krasna pesem «Porco Kraigher, porco Lavrenčič, porco Kutin itd.

Ako vzamemo razliko med 33.000, in 18.000. L pri užitniškem uradu, lahko vidimo koliko škodo so utrpeli tukajšnji gostilničarji, kateri so največji davkoplačevalci našega okrožja. To ogromno škodo so utrpeli v enem samem, mesecu, in to vsled čestite družbe, katere je onemogočala gostilničarjem vršiti svojo obrt, zakaj mirni Postojnčani se niso upali niti iz pod streh. Kako neči naj grede ob prostem času v gostilno, ako niso sigurni pred izgredi muhaste gospodujoče družbe?!

Kakšen vtis dela podjetje te družbe na tujce, ki obiskujejo Postojnsko jamo, ni treba poudarjati. Mnogo gostov tujeve in tudi več Italijanov, smo slišali izjaviti, da so nas i oni smatrali za lažnike, da jim je pa naš položaj sedaj jasen.

Ker dvomimo, da se s takimi početji pospešuje tujski promet, zlasti posejanje jame, svetujemo jamski upravi, da se prične z zadevo resno baviti.

Gospodarstvo.

Obvezno zavarovanje proti brezposelnosti

V četrtkovi številki našega lista smo podali splošen oris določb kr. odloča o obveznem zavarovanju proti neprostoVOLjni brezposelnosti. Danes spopolnjemo naše tozadevno poročilo z nekaterimi važnimi določbami iz izvršilnega pravilnika k omenjenemu zakonu. Zavarovanje zaposlenih delavcev se vrši s posebno zavarovanjsko izkaznico, katere prekrbni na svoje stroške državna blagajna za socialna zborovanja. Dolžnost delodajalcev je, da opremijo svoje delavce z omenjeno zavarovanjsko izkaznico. Zahtevati jo morajo od zavarovalnih uradov za socialna zavarovanja, t. j. od državne blagajne za socialna zavarovanja oziroma od njenih podružnic ali okrajnih bolniških blagajn. Delodajalec mora skrbeti, da bodo vsi njegovi delavci, ki so podvrženi zavarovanju, opremljeni z omenjeno izkaznico.

(Dalje na IV. strani).

Poslano *

Podpisani preključujem žaljivke, ki sem jih izrekel proti g.čni Justini Gombac, ker so bile neutemeljene.

Sv. M. Magd. zg., 30. maja 1925.

Franca Karel št. 745.

* Za članke pod tem nastovom odgovarja uredništvo le toliko kolikor mu zakon velja.

MALI OGLASI

POPOLNA oprema za kovaško in podkovaško delavnico, z orodjem, mehkom, klopimi, načovalni, izbero novih koles, kosov voza, novih skoraj zgotovljenih koleseljev, se proda najrajši skupno po izredno nizki ceni vsled po izredno nizki ceni vsled opustitve obrti. Via S. Giacomo in Monte št. 12/II Derossi. 721

SLUŽKINJO išče majhna družina. Barkovlje, Boved, tobakarna pri mostovih. 722

BREZPLAČNO očistimo stanovanja s formalinovim parom, z **Verminalom** pa iztrebimo mrčesi, ako niso po prvi disinsekciji popolnoma uničeni kuhinjski ščurci stenice itd. Zavod za disinsekcijo in uničevanje mrčes. Via Domenico Rossetti 2. 719

STEKLENE plošče 24 cm. železni okvirji, vrata T, steklene stene, črtane šipe prodaja Ferluga, Via Galileo 17 720

PRIZMATIČNE daljnogledje, tudi pokvarjene kupuje Hirsch, optič, via Mazzini 36, Trst. Plača dobro. 717

KROGLE iz ameriškega lesa se prodajo po nizkih cenah. Cebu, sruhar, via R. Timeus št. 7. 718

ČEVLJARSKI pomočnik išče dela, Kuk Ivan, Tolmin št. 19. 692

SREČO, preteklost in bodočnost življenja pove kiromat v via Pietà 12, vrata 6. 712

BABICA, avtorizirana se priporoča. Slavec, via Giulia 29. 713

TRGOVSKI POMOČNIK več slovenskega in italijanskega jezika, prost vojaštine, išče službe v trgovini jestvin. Ignac Marc, via S. Marco, št. 13/V. 714

SLUŽKINJA, mlada, za gospo samo se išče za takoj, Via Kandler 7, vrata 4. 715

MIZARSKI vajenci se sprejmejo. Via Romagna št. 16. 716

POROČNA SOBA prepranega bukovega lesa iz Slavonije, garantirano. Izredna prilika Türk, Trst, via S. Lazzaro 10. Obiščite primerjajte, prepričajte se. 723

PRODAJALKA, starejša, z 12-letno trgovsko prakso, išče službe v mestu ali na deželi. Naslov pri upravnistvu. 670

BIRMANCI! Samo v odlikovanem fotograficnem ateljeju Pietro Miani, Corso V. E. III št. 41, dobite moderne slike po najnižjih cenah. Porabite priliko! 671

ZABNICE, angleške ključavnice, ključi, obličji, pile, žaglice, vijači, žebelji itd. Zaloga železnine, via Filzi 17. 694

PIANINI, novi, s križanimi strunami, moderatortji, prvovrstnih tovarn, se prodajo za 4000, 4200, 4500. Trst, Via Solitario 25, III. 690

15-LETNA deklica želi vstopiti kot učenka v trgovino mešanega blaga. Naslov: Elizabetha Dekleva, Smerje p. Prem. 697

SPREJME SE prodajalka in učenka v trgovino mešanega blaga, tudi starejša moč. Glavno je poštenje. Ponudbe naj se pošljejo na poštoležeče št. 111, Trnovo pri Ilir. Bistrici. 703

SEDLARSKEGA in tapetniškega vajenca sprejemem takoj. Rudolf Švara, Komen. 704

HIŠNO, zdravo, sprejme majhna družina. Vrdela, via delle Docce št. 919 III, Percich. 708

INDIAN-SCOUT, motorno kolo s sidecar-om 4—6 PH, zajamčeno v najboljšem stanju, komaj eno leto rabljeno, se takoj proda za ugodno ceno. Naslov: Lampe, Bač pošta Knežak (Fontana del Conte). 710

MOSKE obleke, nove, sive, plave in rujavkaste prodam za polovično ceno. Via Ricci 10, vrata 3. 711

G. DOLLINAR, Trst, Via Ugo Polonio št. 5 (prej Via Bacchi) Telefon 27-81, uvoz izvoz. Velika zaloga papirja za zavijanje, pisalnega i. t. d. papirnatih vrečic ter valčkov raznih velikosti lastnega izdelka. 51

Naša zavarovalnica „UNION“

je največja svetovna zavarovalnica Delniški kapital Fr. 20 Milijonov, zav. kapital v veljavi čez 70 Milijardov Fr. Ustanovljena 1828.

Generalni zastopnik **AVGUST RAVNIK - GORICA** Via Barzellini št. 2, I. 43 — Zastopniki se še sprejemajo. —

Dr. J. Valjavec

Ital.-slov. slovar II. Izdaja Izide v teku prihodnjega tečna v založbi Knjižarne-Papirnice ŠTOKA d. z. o. j.

Trst — Via Milano št. 37 Cena L 28.— s priporočeno poštino L 29.50. 435

Naročila se izvršujejo samo proti predplačilu

Županstvo trške občine II. Bistrica

naznanja

da se bo vršil veliki stari živinski in kramarski semenj kakor vsako leto prvi pondeljek meseca junija, letos na binkoštni pondeljek. 486

Posojilno in konsumno društvo na Opčinah razpisuje službo

Krčmarja

za zadnje dni julija

Prošnje naj se vlagajo ustmeno ali pismeno na odbor. 482

ZAHVALA.

Za mnoge dokaze sočutja, ki smo jih prejeli med boleznijo in ob smrti našega nepozabnega **soproga in očeta**, za poklonjeno cvetje in vence, za mnogoštevilno spremstvo na njegovi zadnji poti izrekamo vsem najprisrčnejšo zahvalo.

Posebno se še zahvaljujemo preč. g. župniku v Šturjah, županstvu občine Šturje, lovskega kluba in prijateljem pokojnika za častno udeležbo pri pogrebu, pevskega zboru pa za ganljive žalostinke.

Globoko žalujoča rodbina **ŠAPLA**.

438

PODLISTEK

V. J. KRIZANOVSKA: (68)

Moč preteklosti

Roman v treh delih. Iz rušine prevedel Ivan Vouk.

Potreba poraja junake in Lolo je to dokazala v tem slučaju. Ko se je doobra prepričala, da sta mati in Bakulinca docela nezmožni kakorkoli pomagati, in je Mišelji bil še vedno v nezavesti, je prižgala svečo in se napotila k Dinini sobi v spremstvu Severia.

— Poglejte, signorina, baronesa ima luč, gotovo ne spi, — se je začudila Severia.

— Se bolje, ne bo nama treba čakati, da se obleče, — je odgovorila Lolo in potrkala nekolkokrat na vrata.

Ker ni dobila nobenega odgovora ne na trkanje ne na klicanje, je vstopila s svojo spremieljalko. Toda že pri prvih korakih sta obe ženski neodločno obstali, bili sta v zadregi in ničesar nista razumeli.

Za mizo, na kateri sta gorela dva starinska svečni-

ka in je stal podstavek s starinsko steklenico iz kristalnega stekla, je sedela Dina. V krčevito stianjeni roki je držala čašo, a na obličju se ji je bral čuden izraz trpljenja in groze; ustna so bila napol odprta.

— Dina! Čemu se niste odzvali, ali ste vstali ali spite? — je vprašala Lolo z drgetajočim glasom.

— Kaj je za baroneso? — je dostavila prestrašena Severia, stopila k mladi ženski ter se dotaknila njene roke.

Ze v istem trenutku se je odmaknila in divje zavpila:

— Santa Maria! Umrla je in se izpremenila v kip, — je rekla Severia ter se priklala za glavo.

Tudi Lolo se je stresla od strahu, vendar je pristopila; ni mogla verjeti v tako nezasišano stvar. Toda že pri prvem dotiku Dinine roke se je prepričala, da je bila nesrečnica izpremenjena v kip, ki se je zdel živ; toda polodprte ustne in velike, bleščeče, a nepremične osteklenele oči so napravljale porazen vtis.

— Kaj to pomeni? — je zašepetala Lolo in se oprilela stolice, zakaj moči so jo zapuščale.

Severia je pokazala z roko na starinsko steklenico in čašo, ki jo je Dina držala v roki.

— Ona je našla in izpila *strup Montignosov*, od katerega so se že mnogi izpremenili v kipe, — je zašepetala Severia s trepetajočim glasom.

— To je vseeno... Treba poiskati zdravnika, Severia. Morda ni umrla, ampak je samo v kateleptičnem stanju in zdravnik najde protistrup. Moramo poslati sla v mesto, — je rekla Lolo in si otirala pot s čela.

— Ne, jaz stečem k doktorju Paskvalu. On zivi tu blizu in je bil dober prijatelj grofa Taddea; on pozna tajne Montignosa, bolje kakor nihče drug. Dasiravno že dolgo ne izvršuje več zdravniške prakse, nam v takem nenavadnem slučaju ne odreče svoje pomoči.

— Ne, ne, Severia, ne pustim vas, dokler ne gremo v bratrančovo sobo. Treba je pogledati, kaj je z Valerijo in s Paolom, sama pa se bojim tja, — je vzkliknila Lolo in priklala starko za roko.

— Torej pošljem Ricciotta po zdravnika. Pojdive, signorina.

Skrbno sta zaprli duri in v svoje veliko veselje sta na hodniku srečali Bernarda, ki je prišel gledat, kaj se je zgodilo. V kratkih besedah mu je Severia

povedala, kaj se je zgodilo in kastelan je izjavil, da gre sam po zdravnika.

Vrata v baronovo sobo so bila na stečaj odprta, kakor jih je Mišel pustil, ker pa so še vedno gorele sveče pred zrcalom in svetilka na mizi, sta takoj zapazili tajni vhod.

— Usmiljeni Bog! Poglejte, tam so vrata v zaidano krilo. Oj! Oj! Kaj bove tam videli! — je vpila Severia.

Ne da bi je poslušala, se je Lolo napolnila v sobo Giovanne, ker pa je v starki radovednost premagala strah, je sledila deklici.

Ko sta zapazili nenavadno skupino v kostumih šestnajstega stoletja, sta obstali kakor okameneli.

— To sta Valerija in Pavel, oba sta mrtva. Toda zakaj sta se tako oblekla? — je mrmrala Lolo in skušala premagati svojo razburjenost.

— Oj! Oj! Zli duhovi so zavladali nad njima in ju umorili. Glejte, kako ona drži njegovo roko! — je ihtel govorila Severia.

— Pojdive k mami. Do zdravnikovega prihoda nimamo tu kaj delati, — je rekla čez nekaj trenutkov mlada deklica.

ZA

BIRMO

dobite vse potrebno v naših oddelkih

VOLNENO BLAGO belo in crême
ETAMINE
PAJČOLANI

Traki, okraski, cvetlice, vezene in za perilo bele nogavice in rokavice, oblečice itd. itd.

ÖHLER

Corso V. E. III. št. 16

BANCO METALLI PREZIOSI

Via della Borsa 2, tel. 12-97
KUPUJE krome, goldinarje, zlat in srebrn denar ki ni v rabi kakor tudi zlato, srebrenino, platin in dragulje ter jih (68)
plačuje po najvišjih cenah.

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ

Trst, Via Sette fontane št. 6
od 9. do 12. ure in od 15. do 19. ure
v nedeljah in praznikih od 10 do 12.
Ljudske cene. 414 Ljudske cene.

OBLEKE PO MERI NA OBROKE

iz volnena, angleškega blaga, kroji I. vrste po L 390.—
Krojačnica M. ZANARDO, Trst, Corso Vitt. Em. III. št. 26, I.
Zaloga tu-jn inozemskega blaga po konkurenčnih cenah 413
Posebni popusti pri takojšnjemu plačilu

TEATRO FILODRAMMATICO

Zadnje dni izredne predstave
filma z rusko dramo

BRATJE KARAMAZOV

po slavnem romanu

F. DOSTOJEVSKEGA

Neprekosljiva interpretacija

Emila Jannings-Bernarda
Goezke-Ane Ralph

Delavci pa morajo izkaznice izročiti delodajalcu, da ta poslednji prilepi ob vsaki plači nanje posebne zavarovalne znamke. Ako bi delavec ne hotel izročiti svoje izkaznice, ima delodajalec pravico zahtevati od zavarovalnih uradov novo. Delodajalec mora izkaznice hraniti. Pri lepljenju zavarovalnih znamk, mora vsako znamko poneti s tem, da napiše nanjo datum z nezbrisljivim črnilom. Na prvo in zadnjo znamko, ki jo prilepi delodajalec, se mora tudi podpisati on sam, oziroma vodja podjetja ali pritisniti nanjo pečat firme. Tisti, ki bi to opustili, oziroma ki bi nepravilno lepili znamke (n. pr. ki bi puščali med posameznimi znamkami prazen prostor itd), bodo kaznovani z globo od 1 do 5 lir za vsak prostor, ki je ostal neizpoljen. Delavec ima pravico do vpogleda v svojo izkaznico, a delodajalec je odgovoren za hranitev izkaznic vseh delavcev. Posameznemu delavcu izroči izkaznico le tedaj, ko ta poslednji končno veljavno zapusti delo.

Zavarovalne izkaznice veljajo navadno le za dobo dveh let. Po poteku te dobe jih morajo delodajalci izročiti zavarovalnemu uradu. Isto dolžnost imajo tudi vsi t. delavci, katerim so bile izkaznice izročene, ker so prenehali delati. Zaprte izkaznice pobere zavarovalni urad, kateri mora tudi poskrbeti za nove izkaznice. Zavarovalne izkaznice se ne smejo izročiti v varstvo drugim osebam, ki niso pri dotičnem podjetju. Na izkaznicah se ne smejo delati nikake beležke razen tistih, ki so predpisane.

Kakor je razvidno iz gori povedanega, se plačuje zavarovalnina v posebnih znamkah. Vsaka znamka vsebuje vrednost prispevka, ki ga plačuje gospodar (polovico), in prispevka, ki ga gospodar zadrži od delavčeve plače (drugo polovico). Zavarovalnina za zavarovanje proti onesposobljenosti, starosti in brezposelnosti se bo plačevala skupno z eno samo znamko.

Delodajalec lahko lepši znamke na izkaznice v večjih nego dvotedenskih presledkih. Ti presledki pa ne smejo presegati tri mesece. Delavec pa mora zadrževati njih del prispevkov redno pri vsaki plači. Delodajalec, ki hoče imeti to olajšavo, mora sporočiti to zavarovalnemu zavodu v treh dneh po poteku prve dvotedenske dobe. Državna blagajna za socialna zavarovanja lahko odredi tudi, da se zavarovalnina plačuje v tedenskih obrokih. Znamke se morajo prilepiti tudi tedaj ako zavarovani delavec ni napravil vseh dni v dotični zavarovalninski dobi.

TRŽASKA KMETIJSKA DRUŽBA V TRSTU

ul. Torre bianca št. 19 in ul. Raffineria št. 7.
Telefon 4439 ima v zalogi:
Vinogradniške potrebščine: žveplo, dvaput rafinirano in ventilirano, preizkušeno z 99,57 odst. čistosti.

Modro galico, angleško v vrečah po L 270 za kvintal, v sodih po L 3 kg.

Škropilnice, znamke «Ferraris», sistem «Vermorel», originalne «Vermorel» nam dospejo prve dni tek. tedna.

Žveplanike, ročne in nahrbtniške, kose «Merkur», po L 15,30, 15,75 in 16,30, kose raznih znamk po L 10.— do 12.— kos. Za večja naročila popust.

Umetna gnojila: 16/18% superfosfat, 40% kalijeva sol, čilski soliter.

Semena trav nemškega izvora, detelje triletni, inkarnatne in lucerne. Semena jesenske repe okrogle, po L 12.— kg, spinatje po L 6,50, vse vrste poljskega, vrtnega in cvetličnega semena.

Šape, okoličanske, istrske in kraške raznih mer in velikosti, so ravnokar dospele. Oni, ki so jih naročili jih lahko dvignejo v enem ali drugem skladišču.

Modra galica.

Prve dni meseca junija nam ima dospeti nova pošiljatev angleške modre galice v originalnih vrečah znamke «Maple» z 98,99% čistosti. Oni, ki si želijo naročiti večje množine, naj prijavi svoja naročila najdalje do 4. junija t. l. Po tem roku prijavijena naročila se bodo sprejemala v okviru razpoložljivosti in bo blago dražje za transportne stroške s postaje v skladišču in nazaj.

Naročila sprejema Tržaska kmetijska družba v Trstu ulica Torre bianca št. 19, Telefon št. 4439.

Znanost in umetnost

GLASBENI VEČER GLASBENE MATICE.

Sinoči se je vršil v dvorani DKD pri Sv. Jakubu glasbeni večer gojencev in gojenk družbene glasbene šole. Vsaka taka prireditelj pomeni afirmacijo muzikalnega naraščanja in sili k proračunu za bodočnost našega glasbenega življenja, a za zavod sam predstavlja rezultat dela v šolskem letu in vsoto energije vporabljen v dosegu takega uspeha, ob enem pa je tudi merilo, po katerem se mora vršiti delo, trudapolno za učitelje in gojence. Lahko rečemo, da je sinočnja prireditev uspeša v vsakem pogledu prav zadovoljivo. Nastopi posameznih gojencev in skupin so jasno pričali, da je bila priprava skrbna in primerna umetniškimi intencijam. Vsem onim, ki se tega večera niso udeležili — in mnogo jih je, tako iz inteligenčnih kakor iz delavskih krogov — je lahko žal, da ga niso posejeli, kajti Glasbena Matica potrebuje tudi najkrepkejšo moralno zaslombo. Ne strši se ne truda ne žrtve, da nudi naši mladini potrebno glasbeno izobrazbo, ji vcepi pravi čut za lepoto in tako pomaga k vzgoji plemenitosti duha.

Sporod je bil zelo zanimiv. Naj omenim samo točke kakor Moszkowskega Suita v 4 delih, ki sta jo podala pravica naših goslarških gojencev, Stanko Malič in Hubald Vrabec v družbi s krasno napredujočo klavirsko gojenko Angelo Lampetovo na način, ki se že močno bliža pravi umetniški interpretaciji. Ali pa Mozartovo uverturo «Don Juan», ki jo je prednašal že dobro ojačen šolski orkester na lok s klavirjem (pridna Boženka Širokova) pod vodstvom prof. Ivancića v jako disciplinirani obliki in lepi intonaciji ob vihrnem aplavzu občinstva, dasi se je morala uvertura iz tehničnih ozirov za malenkost zategniti. Ze ta sama točka pa pomeni važen mejnik v razvoju glasbene šole. Pa tudi ostali nastopi gojencev so bili spremljani od zasluženega odobravanja s strani občinstva. Tako zrasli gojenci kakor začetniki so bili zrcalo dobre šole. Razveselili smo se ob lepi klavirski igri Lampetove in Širokove ravno tako kakor ob oni mlajših pianistov in pianistkin: Goljevščekove Danice, sester Darinke in Danči Černigojeve. Vide Pahorjeve, Danice Sancinove in Virgilia Goloba. A tudi iz vijolične šole zaslužijo vso pohvalo Josip Hočevar, ki je podal znano Berliotovo «Scene de Ballet v nepričakovano krepki obliki, dalje Rudolf Kalister, Srečko Sancier, Vlasta Pertotova in Dragica Kocijančeva.

Glasbena Matica je lahko ponosna na uspeh, še bolj pa njeni učitelji (vodja prof. Sonec, prof. Dr. E. Bunc in prof. Ivancić), ki so videli, da

njih trud ni bil zaman. Želimo mnogo lepih uspehov tudi znanprej, občinstvu pa malo več zanimanja za to našo hvalevredno kulturno institucijo.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE

izžrebane dne 30. maja 1925.

Bari	45	50	54	30	2
Firenze	83	61	23	50	20
Milano	14	27	37	5	80
Napoli	43	51	38	26	74
Palermo	8	80	16	38	84
Roma	7	42	72	69	1
Torino	59	22	48	89	77
Venezia	88	70	49	85	15

Borzna porodila.

DEVIZE Amsterdam od 1000.— do 1010.— Balija od 123.— do 125.—; Paris 125,50 do 126.— London od 122,15 do 122,35; New York od 25,7 do 25,17; Španija od 381.— do 386.—; Švica od 485.— do 489.—; Atene od 48.— do 45.—; Berlin od 593.— do 598.—; Bukarešt od 11,60 do 12.—; Praga od 74.— do 74,50; Ogrska od 0,0350 do 0,0355; Dunaj od 0,0350 do 0,0358; Zagreb od 41,80 do 42,20.

VALUTA: Avstrijske krome od 0,0850 do 0,0856 dinarji od 41,60 do 42.—; dolarji od 25.— do 25,12; novi po 20 frankov od 96.— do 98.— funt sterling od 122,05 do 122,25.
Benečijske obveznice 77,50.

Starodavna tovarna tehnic, utež in mer

Giuseppe Florenz & Co

z zalogo in delavnico za poprave 431
v Via Ant. Caccia 6, Telefon 13-64

naznanja svojim cenj. odjemalcem, da so se dopustile v tehničnice za trgovske potrebe sistema «Florenz» k mirosodni poskušnji glasom metričnega pravilnika, ki je stopil v veljavo s 1. januarjem 1924, tudi v novih pokrajinah.

Popravila se izvršujejo točno in po zmernih cenah.

„Centralna posojilnica“ v Gorici

reg. zadr. z omeji. zavezo vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil

v četrtek, dne 18. junija 1925, ob 10. uri predpoludne, v uradnih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnikstva.
2. Poročilo nadzornikstva.
3. a) Odobritev računskega sklepa za upravnno leto 1924.
- b) Določba o uporabi dobička.
- c) Določba višine obresti glavnim deležem.
4. Slučajnosti.

GORICA 31. maja 1925. ODBOR (439)

Gospodarska zadruga za gorško okolico v Vrtojbi

vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo 7. junija 1925 ob 4. popoldne, v prostorih gospoda Gorkič Franca v Vrtojbi št. 4.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelnikstva.
3. Poročilo nadzornikstva.
4. Odobrit računskega zaključka za l. 1924.
5. Volitve nadzornikstva.
6. Volitve krajevnih odborov.
7. Kupčija s krompirjem.
8. Slučajnosti.

Ako ob določeni uri ne bi bilo dovolj članov navzočih za sklepčnost, se bo vršil občni zbor pol ure kasneje in bo sklepal ob vsakem številu članov. ODBOR. (440)

SREDA

3. JUNIJA

ŠOLA BERLITZ

ZAČETEK NOVIH TRIMESEČNIH TEČAJEV VSEH JEZIKOV Z

ZNIŽANO POLETNO VPISNINO

VIA TORRE BIANCA 21

Automobilska proga

Trst-Nova cesta-Lonjerski kamnolom-Bazovica-Padriče-Gropada-Trebeče.

Ob delavnikih: iz P. Oberdan ob 12.—, 18.—, 19.40 iz Trebič ob 7.—, 14.15, 18.45

Ob praznikih: iz P. Oberdan ob 7.30*, 12.—, 15.30, 16.—, 20.—

iz Trebič ob 7.—, 9.—, 14.15, 19.—, 20.—

* Samo v slučaju legega vremena.

NB. Ob delavnikih edina cena L 3.—

Podjetje Romolo Brunelli.

227

Inserirajte v „Edinosti“

DARILA ZA BIRMO
po nizkih cenah dobite samo pri zlatarju
ALBERTU POVH-U
Via Mazzini 46

RESTAVRANT EVROPA

Gorica, Piazza della Vittoria 16
Telefon 260 430

Velik prostor popolnoma na novo urejen, garaža, kroglišče in keglišče, lep vrt za poletno sezono. Izborna domača kuhinja. — Jedila gorka in mrzla ob vsaki uri. Postrežba točna.

Abonementi po L 10.— dnevno
Vsakovrstna izbira domačih vin

NAZNANILO.

Podpisani odvetniki naznanjajo, da bodo junija, julija in avgusta meseca njihove pisarne ob sobotah odprte samo od 8 in pol do 13 in pol.

V Trstu, o koncu maja 1925.

Dr. Josip Abram, Dr. Josip Agnetto, Dr. Ivan Marija Čok, Dr. Josip Ferfolja, Dr. Boris Furlan, Dr. Henrik Okretič, Dr. Matej Pretner, Dr. Joahim Ražem, Dr. Josip Sedmak, Dr. Edvard Slavik, Dr. Egon Starč, Dr. Gjorgje Vesel, Dr. Mirko Vratović, Dr. Josip Wilfan.

TRGOVINA OBUVALA

Via G. Vidali št. 9
prej Via Scorzaria, poševno Corso Garibaldi.

Nadaljuje se prodaja modernega ženskega obuvala od L 50 par naprej in moškega od 40 in 50 L par. Velika izbira opank v vseh barvah.
NA DROBNO! — NA DEBELO!
ZA BIRMO 1000 parov čevljev po najnižjih cenah v tržaskem mestu

Otroci imajo radi

dobro in tečno mlečno kavo, kakor se jo doseže le s pridatkom zdrave in pristne

figove kave LEVANTE

ki ugaja vsakemu otroku. (341)
Skrbne matere naj si to zapomnijo!
Velik prihranek. Največja izdatnost.

ZA BIRMO
je edini vaš urar in zlatar
Alojzij Povh
na Piazza Garibaldi št. 2
prvo nadstropje

Röntgenološki zavod
za zdavljenje in diagnostiko primarija 67

dr. A. de Fiori
v Gorici, Corso Vitt. Em. III. št. 14
Sprejema od 9-2 in od 2-4

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Glavnica in rezerva Dinarjev 60.000.000—
Telefon: 5—18, 22—98
PODRUŽNICA V TRSTU
CENTRALA V LJUBLJANI
Glavnica in rezerva Dinarjev 60.000.000—
Telefon: 5—18, 22—98

Obrestuje vloge na vložnih knjižicah po 4 %, na tekočih računih po 4 1/2 % vezane vloge po dogovoru. — Prejema DINARJE na tekoči račun in jih obrestuje po dogovoru. — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Najprikladnejša zveza z Jugoslavijo
Blagajna je odprta od 9 1/2—12 1/2, in od 14 1/2—16 41
Podružnice: GORICA, Brežice, Celje, Cernomej, Kranj, Logatec, Maribor
Podružnice: Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split

Pravimo Vam samo to:
Predno kupite
Pohištvo
oglejte si največjo izbero pri
M. STEINER
Via Geppa 15 in 17 Via Geppa 15 in 17

Glavno zastopstvo za Italijo
I. LEVI & C.
Reka-Fiume

LJUDSKA BANKA v POSTOJNI
(prej NOTRANJSKA POSOJILNICA) reg. zadr. z omeji. por.

Sprejema vloge na hranilne knjižice in vloge na tekoči račun.
Obrestuje vezane vloge po dogovoru. Izdaja brezplačno cirkularne čeke. Banca Nazionale di Credito. Daja posojila kakor tudi izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle pod najugodnejšimi pogoji.

Predno kaj nakupite, obiščite
Veliko skladišče pohištva

ALESSANDRO LEVI MINZI
Via Reffori št. 1 — Via Maicanton št. 7-13
Spalne sobe, obedne sobe, posamezni kosi pohištva v veliki izbiri.

TRGOVSKO OBRTNA ZADRUGA v TRSTU
registrovana zadruga z neomejenim jamstvom
VIA PIERLUIGI DA PALESTRINA 4, pritišče

Obrestuje hranilne vloge, počeni s 1. januarjem 1925 po 4 1/2 %
Večje vloge, vezane na odpoved, po dogovoru.
Davek na obresti plačuje zavod sam. Trgovcem in obrtnikom otvarja tekoče čekovne račune.
Sprejema tudi vloge na tekoči račun v Dinarjih ter jih obrestuje najugodnejše. Daje posojila na menično poroštvo, zastavo vrednostnih papirjev, ali dragocenosti in vknjižbe. Eskomptira trgovske efekte.
Uradne ure od 9-1 in od 3 1/2-5 1/2 pop. Poštno-hran. račun št 11/1327. Telefon 16-04.

Pohištvo
luksozno in navadno
Gelsa Beniamino Figli
TRST
Via Carducci št. 20
Telefon 42-33
Specijaliteti masivnih sob iz bukovega lesa, po zmernih cenah.

Ljubljanska Kreditna Banka
Obrestuje vloge na vložnih knjižicah po 4 %, na tekočih računih po 4 1/2 % vezane vloge po dogovoru. — Prejema DINARJE na tekoči račun in jih obrestuje po dogovoru. — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.
Najprikladnejša zveza z Jugoslavijo
Blagajna je odprta od 9 1/2—12 1/2, in od 14 1/2—16 41
Podružnice: GORICA, Brežice, Celje, Cernomej, Kranj, Logatec, Maribor
Podružnice: Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split